

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref
200602190

Vår ref
200701147-/EMH

Dato
5.06.2007

Tilbakemelding. Forslag til revisjon av rammeplan for sykepleierutdanningen

Det vises til Kunnskapsdepartementets høringsbrev av 27. februar d.å. med forslag til revisjon av rammeplan for sykepleierutdanningen.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) anser som særlig sentralt at

1. Rammeplanens krav til praksis står i forhold til virksomheten i helsetjenesten
2. Det er klare sammenhenger mellom teori og praksis
3. Det er avklarte ansvarsforhold mellom utdanningsinstitusjoner og praksisarenaer

Nærmere omtale knyttet til pkt. 2 og pkt. 3 gjøres samlet.

HOD legger til grunn at praksisarenaene – spesialisthelsetjenesten og kommuner - omtaler de mer detaljerte forholdene i sine kommentarer til utkastet til rammeplan.

Innledning

Rammeplanens krav til teori og praksis skal bidra til at studenten erverver selvstendighet i fremtidig yrkesutøvelse og trygghet i yrkesrollen. Praksis utgjør en betydelig del av sykepleierutdanningen. Opptaket til utdanningen har økt jevnlig de siste årene. Samtidig har det skjedd endringer i helsetjenestens virksomhet, både faglig og organisatorisk. I kommunenes helse- og sosialtjeneste er virksomheten i økende grad rettet inn mot eldre, funksjonshemmede, personer med rusproblemer og/eller psykiske vansker. I spesialisthelsetjenestene er virksomheten dreiet i retning av flere polikliniske tilbud, dagtjenester og kortere liggetid. Rammeplanens krav til praksis, sammenholdt med disse forhold, har ledet til et press på praksisplassene, både

kvalitativt og kvantitativt. Dette er årsaker til at det er tatt initiativ til en revisjon av rammeplanen.

Ad. 1) Rammeplanens krav til praksis må stå i forhold til virksomheten i helsetjenesten

Rammeplanen er forpliktende overfor utdanningsinstitusjonene. HOD ser det som viktig at rammeplanens krav til praksis, står i forhold til helsetjenestens virksomhet slik at praksis oppleves og fremstår som relevant i forhold til en fremtidig arbeidssituasjon. Videre er det viktig at praksisarenaen sikres nødvendige fleksibilitet for å kunne tilrettelegge for et økende antall praksisplasser.

Tilbakemelding på forslag til forskriftens § 3 Praksisstudier

Når det gjelder utkastet til forskriftens § 3 kan det stilles spørsmål hvor heldig det er med en uttømmende liste over praksisområdene/-stedene. Ved en slik opplisting kan muligheten for dynamikk reduseres i forhold til behov for endringer/tilpasninger. Samtidig ser HOD at det er hensiktsmessig at det foreligger noen sentrale føringer for å sikre en felles plattform. Gitt en slik liste over praksisområder, ser HOD det som hensiktsmessig at også rusomsorg og rehabilitering/habilitering inngår i opplistingen.

HOD ser det som lite heldig at det ikke fremgår krav om pediatrik sykepleie mm fordi dette vil kunne medføre at sykepleiere med norsk utdanning ikke får autorisasjon i andre land der dette er et krav – jf. Europaparlamentets og rådets direktiv 2005/36/EF av 7. september 2005 og Universitets- og høyskolerådets kommentar i brev av 29. januar d.å. HOD har i den forbindelse merket seg at Kunnskapsdepartementet i sitt forslag til ny § 3 i forskrift til rammeplan for sykepleierutdanning stiller krav om at praksis må inkludere erfaring fra forebyggende helsearbeid, svangerskaps- og barselomsorg og/eller pediatrik sykepleie.

Ad 2 og 3: Klarere sammenhenger mellom teori og praksis og avklarte ansvarsforhold mellom utdanningsinstitusjonene og praksisarena.

Tilbakemelding på rammeplanens kapitler 3.5b og 3.6.

HOD har merket seg at i utkast til rammeplan pålegges praksisarenaene et ansvar når det gjelder veiledere og veilederkompetanse. Utkastet til rammeplan beskriver også utdanningsinstitusjonenes ansvar, men viser til at dette må reguleres i samarbeidsavtalen mellom utdanningsinstitusjon og praksissted. Kravene til både utdanningsinstitusjon og praksisarena bør fremgå enten av rammeplanen eller i en samarbeidsavtale. Innholdet i rammeplanen må balanseres mot de forhold som skal reguleres i fagplaner og avtaler.

Når det gjelder de forholdene som er foreslått regulert i samarbeidsavtaler viser vi til at samarbeidsorganet i Helse Øst i 2005 utarbeidet en rapport "Kvalitet, oppgavefordeling og kostnader i praksis" som omtaler denne problemstillingen.

HOD fraråder at følgende innlemmes i rammeplanen:

"Det bør etableres et korps med kompetente veiledere ved det enkelte praksissted. De som skal være veiledere skal ha nødvendig yrkeserfaring.

Spørsmål om veiledningskapasitet er et ansvar for det aktuelle praksissted, ikke for den enkelte veileder. Det skal derfor være tydelig forankret i ledelse, infrastruktur og drift."

Plikten til å veilede studenter er nedfelt i kommunehelsetjenesteloven og spesialisthelsetjenesteloven. Bevilgninger til formålet inngår hhv. i rammeoverføringer og basisbevilgningene til kommuner og spesialisthelsetjeneste. Forslaget knyttet til økte krav til praksisveiledning og ønsket om oppbygging av "et korps med kompetente veiledere" ved hvert praksissted medfører en sterk oppfordring til kommunene og spesialisthelsetjenesten, uten at det tydeliggjøres hvem som skal finansiere eventuelle ekstra omkostninger ved denne typen organisering. HOD vil ikke utelukke at denne typen oppfordringer eller "krav" kan medføre et redusert utvalg av praksissteder. Videre vil denne typen føringer kunne medføre budsjettmessige konsekvenser. HOD anser at dette gjelder forhold som griper inn i det enkelte praksissteds organisering og ressursdisponering og derfor ikke hører hjemme i en rammeplan.

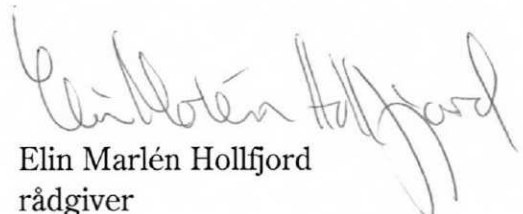
HOD er positiv til forslaget om at utdanningsinstitusjonene har et særskilt ansvar for å tilby systematisk kompetansebyggig innen veiledning i samarbeid med praksisfeltet.

HOD ser det som positivt at studentene gis mulighet til å også utføre selvvalgt praksis.

For øvrig vil HOD bemerke at de skisserte formålene med revidert rammeplan for sykepleierutdanningen, jf. Kunnskapsdepartementets høringsbrev, langt på vei synes oppnådd.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Vaagen e.f.
konst. avdelingsdirektør

Elin Marlén Hollfjord
rådgiver